

O-SS 036

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

The Skill of School Administrators in Promoting the 21st Century Learning in School
under Krabi Primary Educational Service Area Office

อนิรุทธิ์ อมรแก้ว¹ สุทธิวรรณ ตันติรจนวงศ์ (Suttiwan Tuntirojanawong)²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ และ (2) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 322 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ผลการศึกษาปรากฏว่า (1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษานขนาดเล็กแตกต่างกับขนาดกลางและขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการจัดการศึกษา ศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช s5211103021@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร. แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช suttivan5697@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this study were (1) to study the skill of school administrators in promoting the 21st century learning in school under Krabi Primary Educational Service Area Office ; and (2) to compare the skill of school administrators in promoting the 21st century learning in school as classified by school size. The sample group consisted of 322 teachers in school, obtained by stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire with reliability coefficient of 0.97. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, one way ANOVA, and Scheffe' s method of pairwise comparison. The findings revealed that (1) the overall and by-aspect roles of the skill of school administrators in promoting the 21st century learning in school were rated at the high level; and (2) comparing the skill of school administrators in different sizes differed significantly in skill of school administrators in promoting the 21st century learning. The skill of school administrators in small size were significantly different from the medium and large size at the .05 level. Itin school at the .05 level. The skill of school administrators in small size was significantly different from

Keywords: Skill of school administrators, Promoting education management, The 21st Century, Primary school

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับสังคมไทยก็เจอภาวะปัญหาที่หลากหลายทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560, น.1) กล่าวในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ว่า การปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่สั่งสมมานานท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว และเชื่อมโยงกันใกล้ชิดมากขึ้น การแข่งขันด้านเศรษฐกิจจะเข้มข้นมากขึ้นสังคมโลกจะมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้นเป็นสภาพไร้พรมแดน การพัฒนาเทคโนโลยีจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและจะกระทบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมาก ขณะที่ประเทศไทยมีข้อจำกัดของปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์เกือบทุกด้านและจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่ชัดเจนขึ้น นับเป็นจังหวะเวลาที่ท้าทายอย่างมากที่ประเทศไทยต้องปรับตัวขนานใหญ่ โดยจะต้องเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกด้านเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยท่ามกลางการแข่งขันในโลกที่รุนแรงขึ้นมากแต่ประเทศไทยมีข้อจำกัดหลายด้าน อาทิ คุณภาพคนไทยยังต่ำ แรงงานส่วนใหญ่มีปัญหาทั้งในเรื่ององค์ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ สังคมขาดคุณภาพ และมีความเหลื่อมล้ำสูงที่เป็นอุปสรรคต่อการยกระดับศักยภาพการพัฒนา โครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยส่งผลให้ขาดแคลนแรงงาน จำนวนประชากรวัยแรงงานลดลงตั้งแต่ปี 2558 และโครงสร้างประชากรจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็ร่อยหรอเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นทั้งต้นทุนในเชิงเศรษฐกิจและผลกระทบร้ายแรงต่อคุณภาพชีวิตประชาชน ในขณะที่การบริหารจัดการภาครัฐยังด้อยประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใส และมีปัญหาคอร์รัปชันเป็นวงกว้าง จึงส่งผลให้การผลักดันขับเคลื่อนการพัฒนาไม่เกิดผลสัมฤทธิ์เต็มที่ บางภาคส่วนของสังคมจึงยังถูกทิ้งอยู่ข้างหลัง

ดังนั้นการที่จะแก้ปัญหาพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้นั้น ต้องพัฒนาทุนของประเทศให้มีความเข้มแข็ง โดยเฉพาะการพัฒนาทุนมนุษย์ เพื่อเพียงพอต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปในระยะกลางและระยะยาว การพัฒนาคนให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงโลกศตวรรษที่ 21 มีสิ่งสำคัญคือการส่งเสริมการเรียนรู้ และเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาประยุกต์ใช้ให้มีภูมิคุ้มกันทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพต้องเตรียมคนเพื่อรองรับโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งจำเป็นต้องมีทักษะในการดำรงชีวิตและการสร้างงานเพื่อให้ประเทศก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างยั่งยืน ดังนั้น การร่วมมือกันในการทำงานระหว่างกันจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศไปสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมาย ได้แก่ (1) ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (2) คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ (3) สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน (4) แหล่งเรียนรู้ สื่อ ตำราเรียน นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่และ (5) ระบบกลไกการวัด การติดตาม และประเมินผลมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.12)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีลักษณะการเรียนรู้ร่วมกันโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมาช่วยด้วย ทั้งการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การสร้างวัฒนธรรมพัฒนาให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาถือเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุน ส่งเสริม และเป็นผู้นำในการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนสอดคล้องกับหน้าที่หลักของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องอาศัยทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ดี หากกล่าวถึงทักษะของผู้บริหารสถานศึกษามุ่งให้เห็นถึงลักษณะสำคัญของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง โดยทั่วไปทักษะที่จำเป็นของผู้บริหาร จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะยุคใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของ Weigel (2012) ได้เขียนบทความเรื่อง Management Skills for the 21st Century งานเขียนเรื่อง Preparing School Leaders: 21st Century Skills และ National Association of Secondary School Principals (อ้างใน วิจารย์ พานิช, 2556 น.5) และหนังสือเรื่อง 10 Skills for Successful School Leaders สามารถสังเคราะห์ แนวคิดเกี่ยวกับทักษะยุคใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกัน ได้ดังนี้ 1. ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ (Critical and creative thinking skill) 2. ทักษะการแก้ปัญหา (Problem solving skills) 3. ทักษะการสื่อสาร (communication skill) 4. ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (Technological and digital literacy skills) 5. ทักษะด้านการบริหารองค์การ (Organizational management skills) 6. ทักษะการบริหารงานบุคคล (Personal management skills) 7. ทักษะทำงานเป็นทีม (Teamwork skills) 8. ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Learning innovation skill) 9. ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร (Setting instructional direction skill) 10. ทักษะการรับรู้ไว (Sensitivity skill) 11. ทักษะการตัดสินใจ (Adjustment skill) 12. ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results orientation skill) 13. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal skill) 14. ทักษะคุณธรรมจริยธรรม (ethical-moral skills) นอกจากนั้นการที่ผู้บริหารจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีทักษะด้านความยืดหยุ่น และปรับตัว ทักษะการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม การเป็นผู้สร้างหรือผลิตรับผิดชอบเชื่อถือได้ และภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (วิจารย์ พานิช, 2556)

การบริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของนโยบายทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญยิ่งในการประสานความร่วมมือในฐานะผู้นำองค์กร ต้องมีทักษะที่ส่งเสริมการจัดการทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้องค์กรพัฒนาไปตามเป้าหมายบรรลุผล จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาผู้บริหารในการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

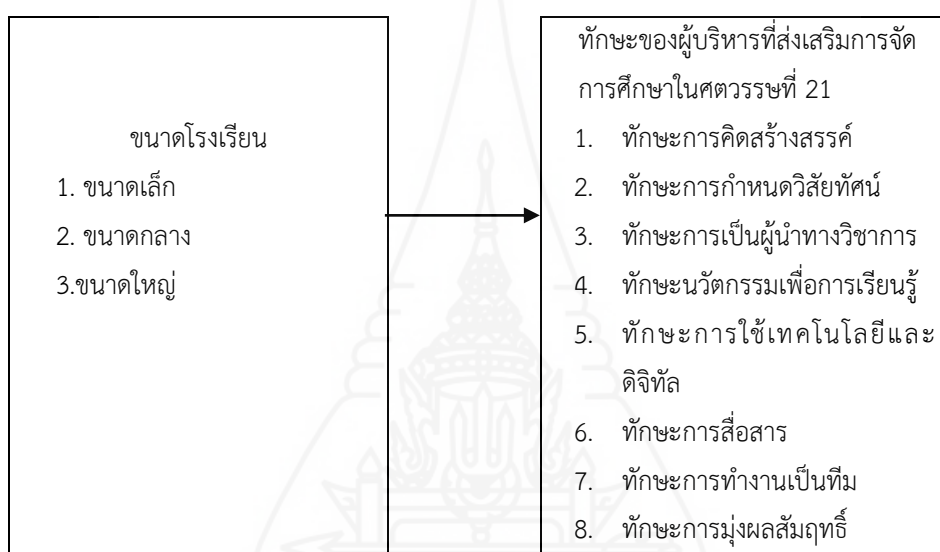

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก วิจารณ์ พานิช (2556) รัชพล ศษารุ่งโรจน์ (2555) เสาวภา พรเสนาะ (2556) กรรณิกา เรตมอนด์ (2559) ไกรศร เจียมทอง (2561) Kennedy (2011) Puccio (2011) และ NASS (2013) พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 8 ทักษะ ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 2,005 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้กำหนดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (index of item - objectives congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α : Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงทั้งหมดนับเท่ากับ 0.97 การเก็บรวบรวมข้อมูลส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ได้รับกลับมาทั้งสิ้น 322 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency ร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ผลการวิจัย

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เมื่อพิจารณาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20, S.D.=0.37$) โดยสถานศึกษาขนาดเล็กในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34, S.D.=0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.68, S.D.=0.43$) และ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.74, S.D.=0.77$) สถานศึกษาขนาดกลางในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.24, S.D.=0.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.58, S.D.=0.47$) และ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.45, S.D.=0.71$) สถานศึกษาขนาดใหญ่ในภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.12, S.D.=0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.39, S.D.=0.57$) และ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.47, S.D.=0.48$) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา

ทักษะของผู้บริหาร	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์	3.74	0.77	3.45	0.71	3.47	0.48	3.52	0.63
2. ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์	4.49	0.53	4.17	0.47	4.25	0.51	4.26	0.51
3. ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.42	0.56	4.11	0.52	4.04	0.60	4.13	0.59
4. ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้	4.43	0.59	4.45	0.57	4.08	0.70	4.27	0.66
5. ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	4.12	0.57	4.27	0.62	4.14	0.66	4.18	0.63
6. ทักษะการสื่อสาร	4.68	0.43	4.58	0.47	4.39	0.57	4.51	0.53
7. ทักษะการทำงานเป็นทีม	4.47	0.55	4.49	0.53	4.28	0.61	4.38	0.58
8. ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์	4.35	0.35	4.39	0.42	4.30	0.47	4.34	0.43
รวม	4.34	0.33	4.24	0.27	4.12	0.42	4.20	0.37

2. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยภาพรวมและเป็นรายข้อ มีดังนี้

2.1 ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.52, S.D.=0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางานอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.83, S.D.=0.90$) และ ผู้บริหารเสนอความคิดเห็นมุมมองที่แปลกใหม่ หรือข้อวิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.19, S.D.=0.99$)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

2.2 ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26, S.D.=0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสามารถสร้างภาพความสำเร็จในอนาคตพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.35, S.D.=0.82$) และ ผู้บริหารมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องทันสมัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.16, S.D.=0.85$)

2.3 ด้านทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13, S.D.=0.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจนในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.18, S.D.=0.71$) และ ผู้บริหารส่งเสริมครูให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพผู้เรียนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.07, S.D.=0.72$)

2.4 ด้านทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27, S.D.=0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูและผู้เรียนผลิตสื่อนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ทันสมัยต่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.31, S.D.=0.70$) และ ผู้บริหารเสนอแนะนวัตกรรมและการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการจัดการเรียนรู้ได้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.21, S.D.=0.73$)

2.5 ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18, S.D.=0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารจัดให้มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมในทุกที่ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.26, S.D.=0.74$) และผู้บริหารมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาการบริหารจัดการในสถานศึกษา เช่น การใช้เว็บไซต์ แอปพลิเคชันจัดการข้อมูล เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.14, S.D.=0.82$)

2.6 ด้านทักษะการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.51, S.D.=0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสามารถอธิบายคำสั่ง ตอบข้อซักถาม ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจประเด็นได้ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.61, S.D.=0.58$) และ ผู้บริหารสามารถสื่อสารสั่งการผ่านเครื่องมือสื่อสารจนทำให้เกิดงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.27, S.D.=0.64$)

2.7 ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38, S.D.=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสร้างให้บุคลากรรู้สึกมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.43, S.D.=0.65$) และ ผู้บริหารสามารถจัดการปัญหาในสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.32, S.D.=0.71$)

2.8 ด้านทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34, S.D.=0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร เช่น การพูด การอ่าน การเขียน การทำงานเป็นทีม การรู้เท่าทันสื่อ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.53, S.D.=0.66$) และ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.98, S.D.=0.80$)

3.เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างกับกับทักษะของผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังแสดงในตารางที่ 2

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ตารางที่ 2 ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก ($\bar{X} = 4.34$)	ขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.24$)	ขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 4.12$)
ขนาดเล็ก ($\bar{X} = 4.34$)	-	0.22	0.00*
ขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.24$)		-	0.03*
ขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 4.12$)			-

4. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยแยกเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร และทักษะการทำงานเป็นทีม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และพิจารณาเป็นรายด้าน

ทักษะผู้บริหาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	3.93	2.00	1.96	5.06	0.01*
	ภายในกลุ่ม	123.68	319.00	0.39		
	รวม	127.61	321.00			
2. ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	4.12	2.00	2.06	8.29	0.00*
	ภายในกลุ่ม	79.30	319.00	0.25		
	รวม	83.43	321.00			
3. ทักษะการเป็นผู้นำทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	6.65	2.00	3.32	10.18	0.00*
	ภายในกลุ่ม	104.18	319.00	0.33		
	รวม	110.83	321.00			

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9
The 9th STOU National Research Conference

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ทักษะผู้บริหาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
4.ทักษะนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	10.61	2.00	5.30	13.07	0.00*
	ภายในกลุ่ม	129.43	319.00	0.41		
	รวม	140.04	321.00			
5.ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	1.36	2.00	0.68	1.72	0.18
	ภายในกลุ่ม	126.21	319.00	0.40		
	รวม	127.57	321.00			
6.ทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	4.69	2.00	2.35	8.89	0.00*
	ภายในกลุ่ม	84.18	319.00	0.26		
	รวม	88.88	321.00			
7.ทักษะการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	3.32	2.00	1.66	5.04	0.01*
	ภายในกลุ่ม	104.83	319.00	0.33		
	รวม	108.14	321.00			
8.ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์	ระหว่างกลุ่ม	0.55	2.00	0.27	1.48	0.23
	ภายในกลุ่ม	59.39	319.00	0.19		
	รวม	59.94	321.00			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.38	2.00	1.19	9.16	0.00*
	ภายในกลุ่ม	41.44	319.00	0.13		
	รวม	43.82	321.00			

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ มีข้อค้นพบที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเป้าหมายและนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัวต่อ เป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่สากล ตามหลัก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ครู เป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความแม่นยำทางวิชาการ และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี และผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบร่วมมือ สถานศึกษา มีความเป็นอิสระในการบริหารงานและจัดการศึกษา ร่วมมือกับชุมชน ภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่ จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, น.4) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมครูในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผู้บริหารมีทักษะที่หลากหลายในส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ และเป็นที่ต้องการของผู้ปกครองในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิตา เพลินจิต (2558) พบว่าทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ปุณยณัฐ สุมนารถ (2558) พบว่าทักษะการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ไกรศร เจียมทอง (2561) ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าครูที่อยู่โรงเรียนในสถานศึกษาขนาดเล็กมีทรัพยากรครูและบุคลากรน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ แต่มีการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ บริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เหมือนกัน ซึ่งทั้ง 4 งานเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน รวมทั้งกำกับติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังนั้น ความรู้ ทักษะวิชาชีพ ทักษะการปฏิบัติงาน และ ทักษะการปฏิบัติงานของผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญยวีร์ เศรษฐศาสตร์กุล (2557) ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 3 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษามีทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ พรประเสริฐ และรัชฎ สุวรรณกุล (2559) ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนมเขต 2 พบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าโลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารและการจัดการ การทำงาน ที่เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 กล่าวถึงการจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคน โดยมี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

เป้าหมายพัฒนาผู้เรียน มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้ทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง ทักษะสำคัญจำเป็นในโลกศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะที่เรียกตามคำย่อว่า 3Rs + 8Cs ซึ่ง 3Rs ประกอบด้วย อ่านออก (Reading) เขียนได้ (Writing) คิดเลขเป็น (Arithmetics) ส่วน 8Cs ประกอบด้วย ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) ความมีเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.6) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ต้องส่งเสริมการเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเอง สังคมและประเทศต่อไป ซึ่งเป็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะและความรู้ในเรื่องทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

4. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกันอาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาเป็นหลักการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ มีทักษะวิชาชีพ และมีทักษะชีวิตที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้ 1) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Career Education) 2) พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติและเป็นพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม 3) พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ นำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน 4) พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต มีสุขภาพที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 5) การจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และ 7) นำ Digital Technology มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะความต้องการ และความถนัดสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2562, น. 6) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำประเด็นกลยุทธ์มาเป็นแนวทางที่สำคัญในการใช้กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/งาน สำหรับการดำเนินงานของสถานศึกษาเช่นเดียวกัน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารเสริมสร้างทักษะการคิดสร้างสรรค์ให้กับครู และผู้เรียน ให้มีแนวความคิดเห็นมุมมองที่แปลกใหม่ หรือข้อวิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และมีความคิดนอกกรอบไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคยเดิมๆ โดยต้องพยายามหาวิธีการในการบริหารงานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูที่ไม่ตกอยู่ในวิธีคิดหรือวิธีการเดิมที่เคยทำมา ควรมีการศึกษาอย่างรอบด้านไม่ใช่ประสบการณ์เดิมๆ ของตนในโลกศตวรรษที่ 21

2. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องทันสมัยเพื่อรองรับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

3. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมครูให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศักยภาพผู้เรียนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

4. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสนอแนะนวัตกรรมและจัดการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการ และส่งเสริมการจัดสภาพการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เช่น ห้องภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้ ห้องเรียนสามมิติ เป็นต้น

5. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ เป็นต้น

6. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีห้องออนไลน์ ห้องสมุดดิจิทัล ให้ครู ผู้เรียน สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา สามารถใช้สื่อออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับงานของสถานศึกษา จัดการเรียนการสอนได้

7. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมในทุกห้องของโรงเรียนเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอนได้

8. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยคำนึงถึง 3Rs8Cs ตามแผนการศึกษาของชาติ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิกา เรตมอนด์. (2559). ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ดุสิต นิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ไกรสร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- บุญยวรีย์ เศวตวงศ์สกุล. (2557). ทักษะการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. บัณฑิตศึกษา, 11(53), 187-195.
- บุญยง สุขนารถ. (2558). ทักษะการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครพนม).
- วิจารณ์ พานิช. (2556ก). การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ส.เจริญการพิมพ์.
- _____. (2556ข). ส่งความสุขสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: ซีโน พับลิชชิ่ง (ประเทศไทย).
- พรทิพย์ พลประเสริฐ และรัชฎ สุวรรณกุล. (2559). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2. รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 มหาวิทยาลัยนครพนม, 1258-1264.
- รัชพล คชารุ่งโรจน์. (2555). ทักษะการบริหารงาน 10 ทักษะ. (พิมพ์ครั้งที่ 3) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสาวภา พรเสนาะ. (2556). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปีงบประมาณ 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2562). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2562. กรุงเทพฯ : สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564. 163-169. สืบค้นจาก https://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี).
- Kennedy, John F. (2011). *Leadership for system Transformation*. Retrieved November 25, 2011. <https://cultureofyes.ca/2011/leadership-for-system-transformation/>
- NASSP. (2013). *Breaking Ranks : 10 Skills for Successful School Leaders*. (Online). Available from : https://files.nassp.org/documents/nassp/apinstitute/NASSP_APIInstitute_2016_10skills_AR_Flier.pdf
- Puccio, G.J., M.C. & Murdock, M. (2011). *Creative Leadership : Skills that drive change*. Thousand Oaks : SAGE : Pub.